

Til alle kommuner m.fl.

Departementet

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr.: 20453044

Orientering om ændringer af dagtilbudsloven og bekendtgørelse om dagtilbud

1. juli 2020

Sags nr.: 20/13391

Folketinget har den 18. juni 2020 vedtaget lov nr. 1004 om ændring af dagtilbudsloven (Ophævelse af dispensationsadgang fra regler om bedre fordeling i daginstitutioner).

Loven kan findes her:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1004>

Det fremsatte lovforslag med bemærkninger og bilag fra bl.a. udvalgsbehandling kan findes på Folketingets hjemmeside:

<https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/1163/index.htm>

Som en konsekvens af loven er der endvidere foretaget en ændring af bekendtgørelse om dagtilbud. Ændringsbekendtgørelsen kan findes her:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1042>

Ikrafttræden

Loven og ændringsbekendtgørelsen træder begge i kraft den 1. juli 2020.

Ændring af dagtilbudsloven

Loven om ophævelse af dispensationsadgang fra regler om bedre fordeling i daginstitutioner indeholder to elementer:

- Ophævelse af dispensationsadgang
- Indførelse af nødbestemmelse

Ophævelse af dispensationsadgang

Med loven ophæves den bemyndigelsesbestemmelse, som giver børne- og undervisningsministeren adgang til at fastsætte regler om dispensationsadgang fra dagtilbudslovens regler om fordeling i daginstitutioner.

Ophævelsen af dispensationsadgangen betyder konkret, at der efter lovens ikrafttræden ikke længere kan søges om dispensation fra:

- Kravet om, at hvis kommunalbestyrelsen som led i opfyldelsen af pasningsgarantien ønsker at anvise børn, som har bopæl uden for udsatte boligområder, plads i en daginstitution eller enhed heri, der er beliggende i et udsat boligområde, skal barnet ligeledes tilbydes en plads i et andet dagtilbud, som ikke er beliggende i et udsat boligområde (dagtilbudslovens § 23, stk. 4).
- Kravet om, at der højst må optages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution eller enhed i daginstitution i løbet af et kalenderår (dagtilbudslovens § 26 a, stk. 1-10).

Ophævelsen af dispensationsadgangen har ikke konsekvenser for de daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner, som før lovens ikrafttræden har fået dispensation fra dagtilbudslovens fordelingsregler. De pågældende daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner vil således fortsat have dispensation, indtil dispensationsperioden udløber, ligesom de bl.a. fortsat også skal indsende statusrapportering til Børne- og Undervisningsministeriet hvert andet år i løbet af dispensationsperioden mv.

Herudover bemærkes det, at ansøgninger om dispensation, der er indgivet inden lovens ikrafttræden, vil blive færdigbehandlet efter de hidtil gældende regler i overensstemmelse med den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning.

Indførelse af nødbestemmelse

Herudover indføres der med loven en nødbestemmelse, hvorefter kommunalbestyrelsen i ganske særlige tilfælde for en begrænset periode på maksimalt et år ad gangen kan undtage konkrete daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner fra kravet om, der højst må optages 30 pct. børn i hver daginstitution eller enhed i daginstitution i løbet af et kalenderår.

Hvad er ganske særlige tilfælde?

Med ganske særlige tilfælde menes, at der sker et uforudset og betydeligt fald i antallet af pladser i daginstitutioner i kommunen som følge af brand, stormflod og oversvømmelser eller udbrud af skimmelsvamp eller andre force majeure-lignende tilstande i en eller flere daginstitutioner i kommunen.

Hvilke daginstitutioner omfatter nødbestemmelsen?

Nødbestemmelsen er alene målrettet daginstitutioner og enheder i daginstitutioner, som hører under den kommunale forsyning. Det vil sige daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner, som kommunen anviser pladser i, herunder også selvejende og udliciterede daginstitutioner uden optagelseskompetence. Dette skal ses i lyset af den sammenhæng, der er mellem de pågældende daginstitutioner og enheder i daginstitutioner. Hvis en daginstitution eller enhed i en daginstitution under den kommunale forsyning f.eks. brænder ned, kan det være vanskeligt for kommunalbestyrelsen at sikre, at øvrige konkrete daginstitutioner eller enheder i

daginstitutioner under den kommunale forsyning efterlever kravet i dagtilbudslovens § 26 a, stk. 1, fordi kommunalbestyrelsen vil have et begrænset antal pladser at anvise til. Dette gør sig ikke på samme måde gældende for enkeltstående selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner, som lukkes helt ned grundet force majeure-lignende tilstande. Her vil der ikke på samme måde være en direkte sammenhæng til øvrige daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner.

Antallet af konkrete daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner, der grundet de ganske særlige tilfælde undtages midlertidigt fra kravet om, at der højst må optages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution i løbet af et kalenderår, skal begrænses mest muligt. Der kan således alene undtages det antal daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner, der vurderes nødvendigt for, at øvrige daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner kan efterleve kravet.

Længde af perioden for undtagelse

I tilfælde, hvor en kommune grundet ganske særlige tilfælde undtager en eller flere konkrete daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner fra kravet i dagtilbudslovens § 26 a, stk. 1, kan perioden for undtagelsen maksimalt være et år fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at undtage den eller de pågældende daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner. Hvis beslutningen om undtagelse træffes midt i et år, skal kommunalbestyrelsen sikre, at den eller de pågældende daginstitutioner lever op til kravet i dagtilbudslovens § 26 a, stk. 1, i de øvrige måneder af året.

Hvis de force majeure-lignende tilstande strækker sig over flere år, skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning om undtagelse en gang om året.

Meddelelse til Børne- og Undervisningsministeriet om undtagelse

Hvis kommunalbestyrelsen på baggrund af ganske særlige forhold undtager konkrete daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner fra kravet om, at der højst må optages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution eller enhed i daginstitution i løbet af et kalenderår, skal dette meddeles skriftligt til Børne- og Undervisningsministeriet. Kommunalbestyrelsen skal i meddelelsen som minimum redegøre for de daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner, der undtages samt de ganske særlige tilfælde, der begrundes undtagelsen.

Hvis en eller flere daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner undtages flere gange, fordi de force majeure-lignende tilstande strækker sig over flere år, skal kommunalbestyrelsen sende en skriftlig meddelelse til Børne- og Undervisningsministeriet hver gang, den eller de pågældende daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner besluttet undtaget.

Børne- og Undervisningsministeriet skal ikke godkende de skriftlige meddelelser, som indsendes af kommunalbestyrelsen. Børne- og Undervisningsministeriet kan dog rette henvendelse til Tilsynet i Ankestyrelsen, såfremt oplysningerne i de skriftlige meddelelser giver ministeriet formodning om, at kommunen ikke overholder loven.

Ændring af bekendtgørelse om dagtilbud

Med ændringsbekendtgørelsen ophæves den hidtidige § 46 i bekendtgørelse om dagtilbud omkring dispensationsadgang.

Bekendtgørelsesændringen er alene en konsekvens af ovennævnte ændring af dagtilbudsloven og indeholder ikke øvrige elementer.

Med venlig hilsen

Thomas Rasmussen
Souschef
Kontor for Dagtilbud